

Italija ponuja sosedom prijateljsko pogodbo

Jugoslavija, Madžarska in Romunsko se razorožujejo

Budapest, 8. okt. — Kot se poroča je Italija ponudila svojem sosedom, Jugoslaviji in Madžarski, novo prijateljsko pogodbo, čemer so se očividno razpršili grozeči oblaki, ki so viseli na Balkanu vse od začetka vojne. Poročilo o tej ponudbi se je prejelo sem potom radia iz Rima. Pol uradno se te vesti zatrjuje v Belgradu in Bucharestu.

Virginio Gayda, fašistični urednik, je povedal, da se dela na tem, da se poravnava dolge spore med Jugoslavijo, Madžarsko in Romunsko in da je zasluga Italije, da se je doseglo sporazum med temi tremi državami, ki so se zedinile na razrožitvi in poravnani spora glede mej.

Mnogi vidijo v tem protiutež nemških in ruskih ciljev glede Balkana in da je Italija napravila naglo politično potezo potem, ko je Hitler v zadnjem svojem govoru omenil, da bosta Rusija in Nemčija rešili probleme v jugni Evropi.

Iz Jugoslavije se poroča, da so ti razgovori z Italijo in drugimi sosedmi šele začetek večje akcije, ki bo nekaj več kot samo navadna

SOCIALIST PROTI RADJSKI CENZURI

Buffalo. — Vodja ameriških socialistov, Norman Thomas, pozivlje, da se vzame predsednik Roosevelt diktatorsko moč nad radjem. Thomas je rekel, da Roosevelt lahko prevzame vsak radio v Zed. državah, če hoče in kadar hoče. Predsednik sicer tegi ne bo storil, pravi Thomas, toda že sama ta moč ogroža ameriško svobodo.

ČLANI POLJSKE VLADE IMAJO DENAR

Moskva. — Sovjetsko časopisje namiguje, da ima bivši predsednik poljske republike, Moscicki in drugi člani bivše vlade, mnogo privatnega kapitala naložene v tujezemskih bankah.

LEPO JE PELA MLADINA

Rusija in Nemčija bosta pohiteli z izmenjavo raznih potreščin

Moskva, 8. okt. — Rusija in Nemčija sta se zedinili, da bosta z vsemi sredstvi, ki so na razpolago, delali na tem, da se izmenjava raznih potreščin raztegne in ž njo pohiti kar največ mogoče. Predvsem bo gledala Rusija na to, da začne v veliki poteki izvajati v Nemčiji zlasti žito in les. Obratno bo pa tudi Nemčija z vso naglico izvajala v Rusijo svoje izdelke, predvsem stroje.

PAPEŠKA ENCIKLika

Vatican City. — Vatikanski prelati so povedali, da bo papež Pij izdal svojo prvo encikliko 29. oktobra. Napovedana je bila že za mesec avgust, toda razmere v Evropi so dale papežu povod, da je z encikliko počakal in da bo zdaj v njej obravnaval tudi žalostne evropske razmere.

Citizens liga ugovarja policijskemu amendmentu

Pri volitvah 7. novembra bodo clevelandski volivci tudi odločevali, če se sprejme policijski in ognjegasmni amendment k mestnemu čarterju ali ne. Predlog se glasi, da se policijski in ognjegasmni oddelki loči od mestne vlade in da se oba oddelki vodita samostojno. Citizen liga priporoča volivcem, da ta predlog zavrije, ker bi bili s tem zelo prizadeti drugi mestni oddelki. Ognjegasmni in policijski oddelki bi, če bi bil predlog od volivcev sprejet, vzel mestnemu stroškovnemu skladu letno do \$10,000,000.

V bolnišnico

V Huron Rd. bolnišnico se je podal Viljem Mramor, 1241 E. 169th St., kjer se je moral podvrediti operaciji. Nahaja se v sobi št. 308, kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Naša mladina se je potrudila, da je izvršila svojo težko naložbo. Program je bil izvrstno zamislen in pevci so ga pod vodstvom svojega pevovodja izvrstno rešili. Navzoč občinstvo je navdušeno aplavdralo mladim pevcom. V priznanje je prejel

V Rusiji je še vedno "preveč" vere

Moskva, Rusija. — Boljševiško glasilo "Pravda" piše, da je med ruskimi delavci še vedno preveč vere, zato je treba začeti z močno kampanjo, da se ta vera uniči. Pravda pravi, da je breverstvo v zvezi z komunizmom, zato se mora vera iztrebiti. Pravda navaja potem izjave Marksja in druge komunistične voditelje, ki so vedno trdili, da je vera strup za narod. Pravda nadalje jadkuje, da se vse premalo storii, da bi se vera v Rusiji popolnoma zatrla.

"Mnogi še vedno ne razumejo," piše dalje Pravda, da je protiverska propaganda glavni del vse sovjetske politične in kulturne vzgoje."

Sovjetija je že začela s protiversko gonjo v zasedenih krajih

Rim. — Katoliške cerkve v poljskih krajih, katere je zasedla Rusija, smejo biti sicer še odprte, toda duhovnikom je prepovedano nositi duhovski ornat. Kako poroča vatkansko glasilo, Osservatore Romano, pa tudi cerkve ne bodo ostale več dolgo odprte vernikom. Poroča se tudi, da je bil rutenski nadškop v Lwowu, Andrej Szepztyski, odpeljan v Rusijo. Kaj bodo tam napravili z njim, nihče ne ve.

Nemški katoličani imajo olajšave med vojno

Amsterdam. — Nemški katoličani so izvzeti od cerkvene postave glede posta in uživanja mesnih jedi za časa vojne, kot so razglasili nemški škofje. V krajih, kjer se vršijo zračni napadi, katoličanom tudi ni treba iti ob nedeljah k maši. Če se med manj vrše zračni napadi, se mora z božjo službo takoj prenehati in verniki se morajo zateči v prostorje pod cerkvijo, ki so bili nalači za to napravljeni.

NOV SOVJETSKI POSLANIK ZA RIM

Moskva. — Ivan Karelkin je bil imenovan novim sovjetskim poslanikom za Italijo, ki bo nastomil Borisa Steinu. Stein je bil odpoklican še spomladini in se od takrat ni več slišalo o njem.

pevovodja krasen šopek in tudi še posebno darilo.

Bodimo odkriti in dajmo priznanje komur gre. Vedno podarjam, da smo nepristranski, torej pokazimo se kot taki! ! ! Dajmo naši mladini priznanje za njeno udejstvovanje in obenem tudi vsem njenim voditeljem. Cuti se, da je udejstvovanje naše mladine do naše mile pesmi, torej pokazimo se tudi mi in pozabimo vse drugo. Prosili bi, da se zaveda tega tudi otvoritelj tega programa, ker pri teh zborih so otroci iz vseh strani in NE SAMO OD ENE, in se sploh ne smergliati kaj je kdo in ker mladina tega ne pozna torej pričakujemo tudi od starejših, da ji kaj takega ne bodo cepili v njihova mlađa srca.

Program je otvoril predsednik Združenih pevskih zborov, g. Jos. Šiškovič, ki se je zahvalil požrtvovalnim delavcem na polju naše slovenske pesmi, kakor tudi mladim pevcom.

Naša mladina se je potrudila, da je izvršila svojo težko naložbo. Program je bil izvrstno zamislen in pevci so ga pod vodstvom svojega pevovodja izvrstno rešili. Koncert je uspel in želimo, da bi imeli priliko slišati še kaj več takih nastopov naše mladine. Čestitamo! — F. T.

Če ni "raca"

Easton, Pa. — Mrs. Peter Sofet iz Riegelsville je podložila raci 29 jajec in glej čudo, raca je izvalila 30 račk. To ni nobena uganka, ker so dognali, da sta se iz enega jajca izvalili dve rački. Jajce je imelo namreč dva rumenjaka. Lahko je pa tudi, da je vseh 30 račk ena sama v eliku časnarska "raca."

Zanimive vesti iz slovenskih naselbin

V West Pullman, Ill. je premnila Mrs. Rose Bokal.

V Strabane, Pa. se je v premonstrovniku ponesečil rojak Anton Car. Prepeljali so ga v bolnišnico v Pittsburgh. Louise Mikec od istotam se nahaja v bolnišnici Washington.

V Imperial, Pa. se nahaja v bolnišnici John Leski, ki se je moral podvrci operaciji.

Na Ely, Min. je umrla Ana Dušič, stara 37 let. V Ameriki je bivala 13 let, zapušča moža, dva sinova in hčer.

V Lemontu, Ill. je umrla šolska sestra Marija Kordula, starica 48 let in doma iz Tomaja na Primorskem. V starem kraju zapušča očeta in več sorodnikov.

V Marshfield, Wis. je umrl star slovenski farmer Anton Somrak, doma od Mirne peči na Dolenjskem. V Ameriki je bival 38 let in zapušča tukaj ženo in pet hčer.

V Sheboygan, Wis. je umrl Frank Zupančič, star 71 let. Pojogni zapušča v Jugoslaviji ženo, enega sina in hčer, tukaj pa eno hčer. V Ameriko je prišel pred 27 leti.

V bolnišnici v Duluth, Minn. se nahaja Ana Lampe, sestra slovenskega misjonarja med Indijanci.

V Pueblo, Colo. je umrla Mary Stancer, star 53 let, doma iz Illeve gore, fara Krka na Dolenjskem. Za njo žaluje pet hčera, dva sinova in dva brata. — Istotam je umrla Veronika Jesih.

Na Calumetu, Mich. je umrla 44 letna rojakinja Mrs. John Turk. Rojena je bila tukaj. Zapušča moža in več otrok.

V South Chicagu je umrl 24 letni Frank Knez za opeklinami, ki jih je dobil pri delu v tovarni. Zapušča starši in dve sestri.

V Waukeganu, Ill. je srečno prestala operacija Marie Štefanc — Agnes Hodnik in John Aratch se nahajata v novem sanatoriju.

V San Franciscu, Cal. je umrla Ana Stih, roj. Staniša, doma iz Težke vasi pri Novem mestu. Zapušča moža in šest odrašlih otrok.

V Johnstown, Pa. je umrla Pearl Pintar, stara 50 let in doma iz Rajhenberga. Zapušča družino.

Na Willardu, Wis. je preminil slovenski farmer Joseph Ule. Pojogni se je rodil pred 56 leti v Begunjah pri Cerknici. V Ameriki je bival 37 let. Tukaj zapušča soprogom Mary ter šest otrok. Zapušča tudi enega brata v Milwaukee, Wis., enega brata pa v Lorainu, O. V stari domovini zapušča še mater in eno sestro. Lep pogreb so mu priredili prijatelji 27. septembra v cerkvi sv. Družine.

Na Evelethu, Minn. je umrl John Kastelec, star 62 let. Zapušča ženo, hčer, tri brate in dve sestri.

Senat sili Rooseveltta, da posreduje v Evropi

Washington, 8. okt. — V senatu Zed. držav se je pojavilo močno gibanje na tem, da nastopi predsednik Roosevelt kot posredovalec v evropskem sporu. Senatorji obeh strank, ki so za spremembo neutralne postave in ki so proti, so mnenja, da se predsednik odzove namigava, da je izbran Hitler, naj bi Zed. države sklicale konferenco velesil, kjer bi se poravnalo evropske spore. Roosevelt sam ni rekel na to nič in njegov kabinet tudi ne. Senatorji so pa mnenja, da bi bila velika čast za Zed. države, če bi njih predsednik dovedel vojsko do države do tega, da bi se potbole.

V političnih krogih se pa govori, da so Zed. države pripravljene pomagati Evropi za spor, ki je vseč razočaritev in ekonomskih problemov, da pa Amerika ne bo šla v nobeno politično mešanico.

Nizozemski parnik potopljen blizu angleške obale

London, 8. okt. — Danes zgodaj zjutraj se je potopil nizozemski parnik Binnendijk, ki je odplul iz New Yorka 26. septembra. Kapitan Moree pripoveduje, da je nastala na ladji razstrelba, nakar je začel parnik goret. Takoj je kapitan ukazal spustiti v zrak rakete, v znak, da je ladja v nevarnosti. Prihite je neka angleška ladja, ki je vzela krov vso posadko goreče ladje, 41 mož, in kmalu zatem se je ladja potopila. Ne ve se še, če je ladja zadela na kakovo mino, ali je bila torpedirana, ali je bil pa kak drug vzrok razstrelbe.

V Sheboygan, Wis. je umrl Frank Zupančič, star 71 let. Pojogni zapušča v Jugoslaviji ženo, enega sina in hčer, tukaj pa eno hčer. V Ameriki je bila rad odkuliril iz dežele. Obrajanva proti njemu se bo vršila 30. oktobra. Obdužen je, da je poneveril \$14,500 iz blagajne Bunda.

USTVARIL NAJVEČJO TOVARNO SVETA
Akron, O. — V petek večer so priredili delavci in Goodyear Tire & Rubber Co. slavnostni večer ob prilici 80 letnice rojstva Frank A. Seiberlinga, ki je leta 1898 začel z malim kapitalom skromno tovarno in jo v letih razširil takoj, da je zdaj največja tovarna na svetu. Tovarna je zasedala vseh šest zvezcer v petek, da so se lahko vsi delavci udeležili pravljosti.

PODMORNICE V JUŽNIH VODAH
Hyde Park, N. Y. — Predsednik Roosevelt je povedal, da so videli 15 milj od Miami, Florida, neko podmornico. Roosevelt ni hotel povedati, katere države je ta podmornica, samo to je zatrdil, da je bila iz tujezemstva.

NI PRAV GASIL
Medina, N. Y. — Joseph Stachowicz je videl, da je začel goreti avto, last njegovega brata. Nato je pograbil prvo posodo pri roki meneč, da je napolnjena z vodo in polil plamen. Tedaj še je začelo prav goreti! V posodi je bil namreč gasolin.

Premog dražji
Kot se poroča, bodo danes poskočile cene premogu. Pocahontas se bo podražil za 25 centov pritoni. To je že drugo zvišanje cen premogu v teku zadnjih 10 dni. **Vroc oktober**
Včeraj popoldne ob treh je kazal topomer v Clevelandu 88 stopinj, kar je za mesto rekord v zadnjih 68 letih.

Izobraženci naglo zapuščajo komunistično stranko

New York. — Granville Hicks, nak obsoja vsakega, ki zagovarja nazisiko politiko in neno brutalnost.

Hicks tudi omenja, kako abotni so komunistični voditelji v Ameriki, ki niso verjeli, da je možna zveza Rusije in Nemčije. Ko so ameriški časniki nekaj takega namigavali, so komunisti to ogorčeno zanikavali. In ko so videli, da je to res, so naglo začrvarjali Rusijo, da je storila pakt z Nemčijo samo radi svetovnega miru. Ko je Nemčija vpadel v Poljsko in tam morila nedolžne ljudi, so ameriški komunisti videli, da so bili iz Moskve zelo lepo potegnjeni za nos. In zdaj so ameriški komunisti kačor čreda ovac brez pastirja, prav vi Hicks.

Poljska nikakor ne sme plačati ceno za mir, je splošno mnenje v Angliji in Franciji

London. — Anglia je v neprestanih posvetovanjih s svojo zavestnico Francijo kot tudi s svojimi provincami glede Hitlerjeve ponudbe za mir. V istem času pa odmeva v vseh časopisih klic, da Poljska ne sme plačati ceno za mir, kar znači, da ne bo prišlo do mirovnih pogajanj, dokler so ruski in nemški čete na Poljskem.

Angleška časnarska zveza je izjavila, da so Hitlerjeve ponudbe tako splošne in nejasne, da jih je treba poprej dobro prešt

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcem: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

No. 235, Mon., Oct. 9, 1939

Izza vojnih kulis

V času svetovne vojne sta imela angleški kralj in kraljica krušne karte, s katerimi sta dobivala živež. Pa sta se tega tudi strogo držala, kot se pripoveduje. Zadnji teden sta tudi sedanja kralj in kraljica napravila prošnjo z drugimi svojimi podaniki vred za enake krušne karte, če jih bodo uvedli v sedanji vojni.

*
Ker v Londonu vsako noč ugasnejo se luči po mestu, da ne bi bilo mesto tarča za napade iz zraka, so londonski kralj uvedli novo modo za one, ki so ponoči na ulici. Vsak si namreč dene na obleko, čez pas, po hrbtnu in po nogah bele široke trakove, da je tako pesec bolj viden voznikom. Časopis je tudi svetoval ženskam, naj nosijo bele nogavice, toda tukaj so naleteli pa na gluha ušesa. Moda je moda, pa naj bo to nevarno ali ne.

*
Italijanski časopis Il Lavoro Fascista je sugestiral, da prelige vlada vse bronaste spomenike in kipe v orožje in mu-nicijo. Poseben odbor umetnikov naj bi določil, kateri spomeniki naj gredo za topove.

*
Ker morejo angleški avtomobilisti dobiti samo gotovo količino gazolina in še ta se je zelo podražil, je naenkrat stopol zopet konj v veljavu. Samo v Londonu je 50,000 konj prevzelo delo avtov. Radi tega je cena konj zelo poskočila, na kar so pramčki gotovo zelo ponosni.

Ko je šel oni dan nemški zunanj minister on Ribbentrop v Moskvo, da je dosegel nov sporazum s Stalinom, je vzel s seboj neko gramofonsko ploščo, katero naj bi Stalin poslušal. In jo tudi je. Stalin je poslušal na ploščo vzet razgovor med angleškim poslanikom Hendersonom in nemškim zunanjim ministrom von Ribbentropom. Angleški poslanik je nagovarjal Nemca, naj bi Nemčija napadla Rusijo. To, pravijo, je zelo pomagalo, da je Stalin tako hitro podpisal pogodbo z Nemčijo.

*
Vladarica kneževine Luksemburg je prepovedala svojim podanikom opazovati boje med Francozi in Nemci, katere se lahko vidi od meje. Prestopki se kaznujejo s tridnevnim zaporom.

*
Nemčija je zadnje dni ukazala materam, ki pričakujejo poroda, da rodijo otroke doma in ne v bolnišnicah, ki morajo biti na razpolago za vojaštvo.

Debata v kongresu

V kongresu Zed. drža se vrši vroča debata za in proti spremembu neutralne postave. Ta debata bo zapisana v zgodovini dežele. Največji nasprotnik sprememb postave je senator Borah, ki trdi, da ne moremo postaviti izvoza municije in orožja na stališče "plačaj in odpelji," ne da bi nas to ne zapletlo v vojno v Evropo.

"Vojskujoče države nas bodo smatrali kot sovražnika, kot v zadnji svetovni vojni," trdi senator Borah. "In v takem smislu bodo tudi z nami postopali."

Toda če je to res, potem smo v enaki nevarnosti, če posiljamo vojskujočim državam material, iz katerega se dela orožje in municija ter razna oprema za vojaštvo, kar smo posiljati po sedanji neutralni postavi, ki prepoveduje samo izvoz orožja in municije.

Material, ki ga izvajamo in za katerega vemo in vsak ve, da se bo porabil za izdelovanje municije in orožja, bi moral biti tudi prepovedan za izvoz. Pa ni in niti senator Borah se nad tem ne spodbuja.

Torej če hočemo biti logični ter obvarovati deželo pred vojno, moramo ustaviti izvoz tudi takega materiala, ki bo v pomoč vojskujočim državam v modernem bojevanju. V to spada izvoz bakra in olja, jekla in železa, žito in bombaž.

Torej če jeklo in železo lahko izvajamo, ali ne izvajamo vojnega materiala? Saj bo šlo to za topove in krogle. Če izvajamo olje, ali ne bo šlo to za kurivo bojnih ladij, podmorje in bojnih tankov? Če izvajamo žito, ali ne bo šlo to za prehranje armad? In ali ne bo šel bombaž za izdelavo streličiva?

Torej kaj je razlike med izvajanjem materiala za topove in krogle, ali izvajanjem krogel samih?

Poleg tega je pa pri tem še to, da po sedanji neutralni postavi, za katero se senator Borah in drugi toliko poganjam, izvajamo vojni material sami, z našimi ladjami, medtem ko bi v spremenjeni postavi, kakor jo predlaga Roosevelt, vojskujoče države same prišle blago iskat sem. Kje je potem večja nevarnost, da se zapletemo v vojno, ali v prvem ali v drugem slučaju? V prvem slučaju je nevarnost, da bodo naše ladje torpedirane, za kar bi zahtevali opravilo, ali pa šli branit našo lastnino, v drugem slučaju pa ostanejo naše ladje lepo doma, in nas ne bi brigalo, kaj se zgodi z blagom, ki ga vozijo druge ladje iz naših pristanišč na svojo riziko.

Dalje trdi Borah, da ne bi mogli dobiti za blago denarja, čeprav bi to zahtevali. No, glede tega bi ne bilo nič drugače, kot je trgovina sedaj. Kdo nam pa zdaj plača v gotovini? Kaj ni vse na trgovski bazi in na kredit?

Če hočemo biti res neutralni, moramo zapreti deželo za vsak izvoz in se obdati z visokim zidom, da ne bo mogel ničesar do nas in ničesar kupiti od nas in potem bomo videli, kam bo naša trgovina prišla.

BESEDA IZ NARODA

Kaj delamo v Euclidu

Ker nisem noben politikar se tudi nisem ukvarjal z isto v prošljih dneh in zato sem tudi rajšček z mojim pisanjem, da se je politična fronta malo umaknila v zaledje.

Dalo bi se veliko pisati o volitvah, sistematu, delavski moći itd. in kakor že omenjeno prepustim to drugim in bom rajšček opozoril našo javnost o delovanju pri Domu v Euclidu.

Prvo na programu je starokrajsko žegnanje, ki se vrši v nedeljo 15. oktobra v Domu. Programa pa vam ne morem natančno podati, ker sem bil še premlad ko sem odhajal iz domovine in se ne spominjam kako je bil ob takih prilikah. Spominjam se le, da je imela žegnanje tista fara, ki je praznovala god svojega patrona in ob takih prilikah se je dobiti v gostilni tudi kaj zastonj in če drugega ne vsaj strukljev. Petja in zabave je bilo veliko in plesa pa še več.

Na sličen način se bo vršilo žegnanje tudi pri nas, a popolnega programa pa ne morem objaviti in bi prosil, da naj se še kdo drugi kaj oglaši in poroči o tem. Jaz vas samo prav vladljivo vabim, da se nam pridružite v nedeljo 15. oktobra v Domu na Rečcher Ave.

Za godbo bodo skrbeli Krištoff bratje. Ti fantje igrajo za stare in mlade, da se bo lahko vse veselilo. Torej ali se vidimo v nedeljo 15. oktobra?

Ker je od tedaj pa do 5. novembra samo tri tedne in si boste že malo odpočili in zaželeti zopet nove zabave in razvedrilu, se je dramsko društvo Naša zvezda zavzelo, da vam pomaga iz zagovetne in bo na dan 5. novembra vpravil vsem znano ljudsko igro "Divji lovec." Ker novi oder še ni bil officijelno otvorjen, namreč v dramsko predstavo, se bo vršilo in kateri bo močnejši naj pa vladala vsemu svetu, pa ne bo nobene vojske več. Ali ni Kristus rekel: En hlev in en pastir naj bo!

Kaj mislite, da si revno ljudstvo želi vojske, o, ne! Torej čemu potem posiljat orožje in drugo. Ako Amerika ne bo nikomur nič prodala tudi vojske ne bo. Angleži in Francoski čakajo samo na Ameriko, da bi jih zalačala z vsem in če stric Sam ostane neutralen bo vojske kmalu konec, zakaj potem posiljati orožje vas vprašam.

Anglia in Francija naj plačati dolg od zadnje vojne, pa ne bo treba nam plačevati tako visokih davkov, radi katerih je že na tisoče lastnikov hiš iste izgubilo.

Ravnko to pišem, mi je prisnel pismosna pismo iz stare domovine in vselej, kadar mi prinese tako pišmo vselej pozvoni, ker ve, da sem zelo vesela takega pisma in on pa dobre kapljice. Ako sem pismo prebrala se mi je moje veselje spremeno v žalost, kajti sporočano mi je bilo, da so 10. septembra ob šestih zjutraj dobili povelje, da se morajo vsi fantje in možje v dveh urah odpraviti na svoja vojaška mesta.

To sporočilo ali poziv je despotično ravno med sv. mašo, bil je takoj, da so že mislili, da se bo cerkev podrla. Tudi meni solze zavljajo oči ko to pišem, kajti imam jih tukaj in tam, ki bodo morali v klavirico, če Amerika ne ostanе neutralna. Pišejo mi, da jih je Škofiji Liki zbranih že nad 60,000 vojakov, ki so oženjeni in samski. Pismo, ki sem ga sprejela je bilo oddano 10. septembra in jaz sem ga prejela 5. oktobra. Veliko bi še rada napisala, a me je ta novica iz domovine preveč potrila.

John Korošec.

Se ne strinjam

Cleveland, O. — Ko berem Ameriško Domovino, berem tudi uredniški članek s katerim se pa ne strinjam, kjer je pa bilo na koncu tudi vprašanje, kaj načrti mislimo o tem. Nisem mislila nič pisat o tem, a ker sem čitala kaj misli Jože Grdin na Frank Leskovic, sem se pa vseeno namenila, da tudi jaz napišem par vstreč.

Ali sta Jože Grdin in Frank Leskovic res tako kratkih misli, da se strinjata z urednikom in Rooseveltom, da bi se posiljalo iz naše dežele živež in ves vojni material. Res je kar lepo brati o takih možeh, ko človek misli, da so zelo dobrni in pošteni napram drugim, ali se niso ti možje učili krščanskega nauka, ki pravi, ljubi svojega bližnjega kar kar samega sebe in petu božja zapoved prav: Ne ubijaj! Ali ne veste, da če posiljamo vojni material, da se bo s tem pobijalo ljudi?

Ali ne čitate, da sv. oče prosijo ves katoliški svet, da bi molili za mir, da bi se ne pobijalo. G. A., J. G., F. L., ali nikoli ne poslušate našega drugega odrešenika Father Coughlina, ko vedno poudarja, zakaj naj bi tekla kri v potokih, ko pa nimamo nobene koristil od tega in ko vendar vsak človek rad živi.

Ali niste brali koliko milijonov pisem je prišlo v Washington in v katerih so ljudje protestirali proti spremembam in zahtevali, da ostanem neutralni in seveda Slovenci pa smo zato, da se posilja municija in vse drugo. Ali vas veseli, ko bo revež ležal v mlaki krvi na bojnem polju in doma pa združuje starci oči in mati za sinom, žena za možem, otroci za očetom, ki ga ni več, da bi skrbel zanje. Ali je to krščansko?

Ali niso oni ravno tako človeška bitja, kakor smo mi, ali se ne veseli svojega življenja, kakor se ga vsak drugi, zakaj jih potem pobijat? Morda zato, da bodo milijonarji naredili še več milijonov kot so jih v zadnji vojni.

Kdor si tako želi vojne kar naj gre. Naj se zbereo angleški lordi, francoški premeir, Stalin in Hitler, pa naj se bijeo v kateri bo močnejši naj pa vladala vsemu svetu, pa ne bo nobene vojske več. Ali ni Kristus rekel: En hlev in en pastir naj bo!

Kaj mislite, da si revno ljudstvo želi vojske, o, ne! Torej čemu potem posiljat orožje in drugo. Ako Amerika ne bo nikomur nič prodala tudi vojske ne bo. Angleži in Francoski čakajo samo na Ameriko, da bi jih zalačala z vsem in če stric Sam ostane neutralen bo vojske kmalu konec, zakaj potem posiljati orožje vas vprašam.

Anglia in Francija naj plačati dolg od zadnje vojne, pa ne bo treba nam plačevati tako visokih davkov, radi katerih je že na tisoče lastnikov hiš iste izgubilo.

Ravnko to pišem, mi je prisnel pismosna pismo iz stare domovine in vselej, kadar mi prinese tako pišmo vselej pozvoni, ker ve, da ta predstavlja Poljsko. V istem članku berekajo, da bo neutralnost postava bi pomagala Franciji in Anglijam. Ti dve državi gotovo nista šibki državi. Vsaj Anglia ni.

Tisti malo otok blizu Evrope laštuje skoraj vse eno tretino naše zemlje in vse morje. Torej prima šibkega človeka ne drži.

To pravijo, da je Anglia pomagala Poljski in da je zato vredna podpora, naj si zapomni, da to ni resnica. Ko je radio postaja iz Varšave prosila in klicala na pomoč, je Anglia lepo molčala in pripravljala sama svojo vojsko. O, mi ne bomo pozabili, ki smo slišali nujne prošnje Poljakov: "Pošljite nam zrakoplovov, kajti nujno jih potrebujemo, da nam bo mogoče odbiti napade!"

Ali sta Anglia in Francija slišali ta klic in ali sta poskušali ustreziti Poljski? Seveda ne, kajti skrbe zase, vojna je med Nemčijo in Anglijo in ne med Poljsko in Francijo.

Sadna letina v celjskem okraju. Letošnja sadna letina v celjskem okraju je še kar povoljna. Posebno mnogo so obrodile slive, zlasti v krajinah okrog sv. Pavla pri Preboldu, na Frankolovem in Vojniku. Večina posestnikov uporablja sadje za žganje. Nekaj vagonov namiznih jaboli je bilo že prodanih, preteki teden pa so se pojavili trgovci, ki kupujejo jabolka v industrijske svinje. V inozemstvu letos iz našega okraja še ni šlo veliko sadja.

Mary Smit.

— Sadna letina v celjskem okraju. Letošnja sadna letina v celjskem okraju je še kar povoljna. Posebno mnogo so obrodile slive, zlasti v krajinah okrog sv. Pavla pri Preboldu, na Frankolovem in Vojniku. Večina posestnikov uporablja sadje za žganje. Nekaj vagonov namiznih jaboli je bilo že prodanih, preteki teden pa so se pojavili trgovci, ki kupujejo jabolka v industrijske svinje. V inozemstvu letos iz našega okraja še ni šlo veliko sadja.

Neutralnost in neutralnost

Piše Joseph Zelle

Problem neutralnosti zahteva od nas, da pregledamo to vprašanje z vso resnostjo in načinljive določimo stališče Zednjih držav. Vse preveč se menimo o Rooseveltovi neutralnosti in zato tudi jaz podam svoje mnenje o vsem položaju.

Gotovo se vsak čitatelj spominja gotovega članka v listih v katerem opisuje opazovalca, ki sloni pri oknu in opazuje napad na nekega šibkega človeka. Ta primera se prične z idejo, da je šibkejši človek nedolžen.

Naj vam jaz sedaj tukaj predstavim isto prvo v drugem slučaju, v takem kot bi jo videl recimo — Nemčija. Opazovalec pri oknu vidi štiri Nemčije grozi? Prosim vas, ali ne bi vsak pametni človek obdržal samokres pred svojim sovražnikom? Menda ja! Toda Angliji in Franciji je dusal dežela na vlogom profit! Zakaj bi bili mi sentimentalni in poslušali angleško propagando?

Ker jim je zlato bog, naj pa tudi občutijo njegov bič! In spet naša primera ne drži. Da bi pošiljanje orožja kaj vplivalo na Nemčijo, jaz zelo dvomim. Kajti nemška armada se je takoj koncem zadnje vojne, začela pripravljati na novo vojno. Nemški načrti so natančno pripravljeni in tudi ameriška pomoč Angliji in Franciji je vredna. Nikar sami sebe ne slepimo in kar pričnajmo, kar je jasno kot beli dan.

Vražnjača je vplivalo lahko vidi, da je Nemčija sedaj prva v bitkah na morju. Nemčija lahko organizira tako podmornico, da bo prodrla angleško blokado in tudi preprečila izvajanje materiala iz Amerike v Evropo. To zna biti zelo nevarno in more potegniti tudi Ameriko v vojno.

Men se vidi neumnost vedno se meniti: "neutralnost in zopet neutralnost," ker prave ne vselej, da bo nikdar. Ena ali druga stranka bi imela uspeh in koristi od naše odločitve. To vprašanje, ali bo eni ali drugi državi to ugašalo, se meni ne zdi tako važno, kakor to: kaj se bomo mi izognili vojni!

WINNETOU

Po nečakem izvirniku K. Maya

"Imenitna zabava se nam obljubila" je pravil prvi. "Pa tudi kapitan in ova vohuna morajo dobiti svoj delež! Parnik je postal noč v La Grangi, kapitan torej tudi. Ne bo ga težko najti. Za Indijancem in za vohunom pa tudi ne bo treba dolgo stikati. Saj ju je lahko spoznati. Eden nosi novo traperško obleko, oba pa vlačita sedla s seboj."

"Sedla —?" je nekdo veselo iznenaden vprašal. "Ali nista tista dva, ki sta prejle prispela in ki sedita tamle v drugi sobi, ali nista tudi —?"

Tiše je nadaljeval, da bi ga mireči.

Pa nismo več poslušali.

"Gospodje," je pravil kovač, "čas je, da izginemo! V nekaj minutah bodo prišli na obisk. Brž! Vidva naprej! Sedla in puške vama damo skozi okno."

Res je bil že skrajni čas.

Tiho smo vstali. Prvi sem jaz smuknil skozi okno, za menj pa Old Death s svojo večno dolgo postavo. Dali so nama sedla in puške in kmalu nato sta stala tudi Langeja pod oknom.

Pod oknom je bil ograjen prostor, menda vrt. Vsaj čisto na mehko sem stopil, najbrž na gredo. Tipal sem dalje in otipal plot. Zlezel sem črez njega, drugi pa za menoj. Stali smo na cesti.

Za nami so prilezli tudi drugi gostje, ki so bili v mali sobi. Tudi njim se ni zdelo več varno v gostilni, prijazno vsaj bi secesionisti ne bili govorili z njimi, ko bi opazili, da so glavni "zlonenci" izginili.

Starejši Lange se je po tihem smejal.

"To bodo zjali, lopovi, kdo bodo videli, da so ptički zleteli —. Rad bi jih videl! Pa najbolje je le bilo, da smo se jim umaknili!"

Old Death pa ni bil zadovoljen. Godel je.

"Vražje sram me je! Čisto takomo mi je, kot da že čujem njihov krohot. Rekli bodo, da se jih Old Death boji —."

"Naj se le smejo!" ga je tolažil kovač. "Mi se bomo pa nazadnje smejalni in kdor se nazadne smeje, se, kakor znano, najbolj zadovoljno smeje."

Vam bom že še dokazal, da se takih krčačev ne bojim! Sedaj pa pojdim! Tu ne smemo dolgo več stati."

Langeja sta nama odvezla sedla, nista dovolila, da bi njuna gosta sama nosila prtljago, in stopili smo po temnih ulicah.

Med dvema hišama smo obstali. Hiša na levi je bila temna, v hiši na desni pa je svetila luč skozi oknice.

"Tame stanuje Cortesio!" je pravil Lange. "Luč ima, doma je. Kar potrkajta, koj vama bo odpri."

Tule na levi pa stanuje morda. Ko sta opravila, pridrka k nama! Potrkajta na okno pri vratih! Čakala bova, pripravila vama bova majhen prigrizek. Pa seveda — kakor pač znajo moški, če ni ženske pri hiši!"

Poslovila sva se. Kovača sta odšla na levo, morda pa na desno.

Potrkala sva. Crez dolgo časa so se vrata za dedenj odprla in nekdo je vprašal:

"Kdo biti?"

"Prijatelja," je odgovoril Old Death. "Ali je senor Cortesio doma?"

"Kaj želeti od senora?"

Mož pri vratih je bil črnec. Po govoriči sva ga spoznala, viderla ga nisva. Ameriški črnci imajo namreč čisto svoj način, kako govorijo evropske jezike, pa najsib bo angleščina, francosčina ali španščina ali kakršenkoli drug jezik. Z glagolom so popolnoma skregani.

"Posle imava z njim."

Za čast in poštenje

(ROMAN)

Pri besedi "preiskava" sta se vojvoda kot markiz močno stresla po vsem životu.

Predobro sta znala, da je njih dobro ime na tehtnici, in da lahko najmanjša malenkost izda polno resnico. Stresla sta se pri misli, da je ta častnik mogoče mož nenačadne bistroumnosti, ki najbrž skrvej že dolži vojvodo in markiza in čaka le ugodne prilike, da pride z besedo na dan.

Toda stari poročnik ni imel najmanjše sumuje. Govoril je trenutno, samo da je izjavil svoj protest nad napadi vojvode. Saj ni bil niti bistroumen dovolj, da bi opazil pogled, s katerim sta se spogledala vojvoda in markiz pri besedi "preiskava."

Toda pogled je opazil Martial, ki je takoj izkoristil priliko in prijazno vprašal poročnika:

"Da, začeti moramo s preiskavo, kaj ne? Vaša pripomba je bila zelo na mestu."

Stari častnik se obrne proč in pritajeno zakolne.

"Ta poba se norčeje z menom," misli poročnik, "on in njegov oče ter stari sitnež zasujojo—toda kaj hočete!"

Komu naj zaupajo vodstvo preiskave? Vojvodi in markizu, je mislil Martial, kajti bila sta edina cloveka, ki bi vedela, koliko in kaj je treba prikriti in koliko spraviti v javnost.

S svojo nalogu so takoj začeli. Toda na koga naj pada sumnja? Uspeh zarote je bil toliko bolj gotov radi dejstva, da je baronov beg moral bolj škodovati ravno onim osebam, ki so beg pospešile.

Martial je mislil, da so mu podrobnosti bega ravno tako dobro znane kot beguncem samim. On je avtor, a drugi le igralci v drami pretekle noči.

Toda kmalu je moral priznati, da se moti v svojem sklepanju.

Preiskava je prinesla na dan dejstva, ki so se mu zdela skoro nemogoča.

Očvidno je bilo, da sta moralna baron Escroval in korporal Bavois tvegati svoje življene, ko sta plezala po pečinah.

Da je pa to bilo mogoče sta moralna dobiti dve vrv. Martial je preskrbel za vrv in jetnika sta jih rabila. Toda našli so le eno vrv—ono, katero so kmetice opazile, ko je visela na pečinah in ki je bila privesana ob železni drog.

Od okna navzdol pa do vznožja stolpa ni bilo nobene vrv.

"I z redno, nemogoče!" je mrmljal Martial in premišljeval.

"Na vsak način nezapadljivo!" je pritrjeval de Courtorneiu.

"Kako zlodja sta mogla pri-

Prijatel's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Vopal St. Clair Ave. in E. 68th
ENdicot 9571

Pripeljemo na dom.

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnlike:
POŠILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah:
OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

ti do vznožja stolpa?"

"Tega tudi jaz ne morem pojmiti."

Toda kmalu je Martial naletel na še en vzrok začudenja.

Ko je preiskoval vrv, ki je še preostajala—ono vrv, ki so jo rabili od vznožja stolpa navzdol proti prepadu, je dognal, da vrv ni bila cela. Dva kosa sta bila zvezana skupaj. Daljši konec je bil najbrž prekratko.

Kako se je moglo to zgoditi? Ali se mogoče vojvoda zmotil, ko je preračunal visoko od okna do prepada? Ali je mogoče župnik Midon izmeril prekratko?

Toda Martial je meril tudi s svojim pogledom in zazdelo se mu je, da je vrv mnogo daljša, za tretino daljša kot se je prvotno videlo.

"Tod se je nesreča zgodila," pripomni napram svojemu očetu in markizu, "toda kakšna, ne vem."

"Kaj nas briga," odvrne markiz, "saj imaš vendar usodenilo pismo, ali ne?"

Kljub tem besedam pa je Martial silil, da gredo ogledat pečine ob vznožju prepada. Martial je bil one vrste človek, ki nikdar ne bo pustil problema nerešenega.

Na pečinah so odkrili velike maledže krvi.

"Eden izmed beguncev je moral pasti," reče Martial, "in pri tem je bil nevarno ranjen!"

"Pri moji veri!" vzkljikne vojvoda Sairmeuse, "če si je baron Escroval zlomil vrat, tedaj nam je storil največje zadoščenje."

Obraz Martala zardi in vprašajoče pogleda svojega očeta.

"Mislim, gospod, da ne mislite tako kot govorite," reče Martial hladno. "Mi smo prigledali naše poštene ime, da rešimo barona Escrovala. Ako je bil ubit, tedaj bo to nerodno, strašno nerodno za nas."

Njeno kočijo so ustavili na javni cesti. To je bil zločin, katerega gospica Blanche ni mogla nikdar odpustiti.

Vedela je tudi, da se je imela zahvaliti posredovanju Marie-Anne, da ni prišla v ujetništvo zarotnikov. Tega ni voljen, toda moral se je podatki.

"Neumnost!" vzkljikne markiz Courtoine, "če bi bil lopov samo ranjen, tedaj bi to že gotovo zvedeli."

Enakega mišljanja je bil tudi Chupin, po katerem je vojvoda poslal in je pravkar prispeval na lice mesta.

Toda stari lopov, ki je bil običajno tako zgovoren, je le kratko odgovarjal, in kar je bilo še bolj čudno, se ni ponudil, da pomaga.

Njegove nemirne oči, njegovo obnašanje in tresljaji po životu, katerih nikakor ni mogel prikriti, vse je izdajalo, da je lump vznemirjen.

Chupin se je tako zelo spremenil, da je celo vojvoda to opazil.

"Kakšna nesreča je vas srečala, mojster Chupin?" vpraša vojvoda.

In nekako rezko odgovori: "Ko sem korakal sem, so mestni otroci metali v mene kamene in blato. Tekli so za menoj in kričali: 'Izdajalec, izdajalec!'"

In Chupin stisne pesti. V duhu je mislil na maščevanje. Po kratkem molku se pride.

"Ljudje v Montagnacu so veseli, ker vedo, da je baron pobegnil."

Toda gorje, to veselje je bi-

lo krajko, kajti na omenjeni dan bi se morala izvršiti smrtna obsodba jetnikov.

Bila je sreda.

Ob dvanajsti uri so zaprla vrata trdnjave. Splošna žalost je zavela po mestu, ko je glasno bobnanje pričalo o pripravah za masno izvršitev obsode.

Ceste v mestu so bile prazne, vrata in okna vseh hiš so bila zaklenjena.

Končno je prišla tretja ura, vrata trdnjave so se odprla in pri njih se je prikazalo širinajst jetnikov. Pri sleherjem je korakal duhoven.

Širinajst! Markiz in vojvoda sta se nekako ustrašila in sta zadnji trenotek pomilostila šest otožencev, pri katerih absolutno nista mogla dobiti krvide kot tudi pri ostalih, a širinajst jih je moral vseeno v smrt.

Chalouineau ni bil med onimi, ki je dobil kraljevo pomilovanje.

Ko je zapustil celico, ne da bi vedel, če je imelo njegovo pismo kaj uspeha, je štel obsojence in jih ostro opazoval.

V njegovih očeh je bilo čitati tako agonijo, da se je duhoven mu približal in šepetalje vprašal:

"Koga iščete tu, sin moj?"

"Barona Escrovala."

"Baron je sinoči pobegnil."

"Ah, sedaj z veseljem umrem!" vzkljikne junaški kmet.

In umrl je kot je prisegel, da bo, ne da bi spremenil barve na licih — miren in ponosen. Na njegovih ustnicah je zmrlo ime Marie-Anne.

Tri-intrideseto poglavje.

V Montagnacu je bila ena ženska, lepo, mlado dekle, katere srce nikakor ni bilo prešanjeno po žalostnih dogodkih, ki so se zadnje dneve vrstili v mestu.

Gospica Blanche se je prešerno smejala v sredini prizadetih ljudi; obkoljena od žalujčih ljudi so pa njene oči ostale suhe.

Hčerka moža, ki je ves teden že vršil oblast vojaškega diktatorja, ni niti z mezinem genila, da bi rešila enega samega obsojenca pred krvnikom mečem.

Njeno kočijo so ustavili na javni cesti. To je bil zločin, katerega gospica Blanche ni mogla nikdar odpustiti.

Vedela je tudi, da se je imela zahvaliti posredovanju Marie-Anne, da ni prišla v ujetništvo zarotnikov. Tega ni voljen, toda moral se je podatki.

Zjutraj onega dneva, ko je dospela v Montagnac se je z največjo bridkostjo približala svojemu očetu, kateremu je povedala vse dogodek, govorila je, kako ošabna in nesramna je bila "ona Lacheneur deklin," in kako strašno so jo uporniški kmetje zaničevali in pehal.

In ko je markiz vprašal, če je pripravljena pričati proti

baronu Escrovalu, je hladno-krvno odgovorila:

"Jaz mislim, da je to celo moja dolžnost, katero bom tudi izvršila, kakor je sicer zadeva bolestna za mene."

Razmela je prav dobro, da pomeni njeni pričevanje skrbno otožbo za barona Escrovala, toda vztrajala je pri svoji zahtevi in zavijala svoje sončno razvratno pod čednostno imo.

Vendar pravični moramo biti v toliko, da je bilo njeni pričevanje iskreno.

Blanche je bila prepričana, da je bil baron Escroval eden voditeljev upora, in da se je njegov obrnjen Chanlouineau, ko ga je vprašal za mnenje.

Kako se je motila, sirotka! Zginil je čar, ki je svoje dni povzročal, da se je markiz Sairmeuse obotavljal med Blanche in med gospodijo Lacheneur.

plebejskim kmetom nikakor ni hotela dati razumeti, da jo njih zadeve sploh kaj vznemirajo. Toda ta dozdevna namisljenost je bila le navidea.

V dnu svoje duše je blagovljala kmete in njih zato, ker so ji dali na ta način priliko, da se je iznebila svoje nevarne nasprotnice in da bo Marius samo njen. Količ solz se je radi vstaje pretočilo, koliko krv je pretekel, to je ni brigalo.

"In sedaj," je premišljevala, "se bo markiz zopet vrnil k meni in jaz bom že skrbela, da pozabi nesramnico, ki mu je zaudala."

Kako se je motila, sirotka! Zginil je čar, ki je svoje dni povzročal, da se je markiz Sairmeuse obotavljal med Blanche in med gospodijo Lacheneur.

Mr. in Mrs. Jack King sta prehajala vse pot od San Franciska do New Yorka. Nesla sta počitave od svetovne razstave v San Franciscu na newyorško.

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

The Cleveland Trust Company

Bančni uradi po vsem Greater Clevelandu in okolici

AKTIVA

Gotovina na rokah in v bankah	\$ 137,935,254.13
United States vladne obligacije, direktno in garantirane, manj amortizacijska rezerva	101,278,595.15
Državni, mestni in drugi bondi in investicije, vključno delnice v Federalni rezervni banki, manj rezerve	11,422,403.54
Pozicija, diskonti in predvumi, manj rezerve	133,630,496.92
Bančna postopja (vključno investicij in druga aktiva indirektno zastopajoča bančna postopja)	6,423,902.53
Druga zemljišča (vključno investicij in druga aktiva indirektno zastopajoča druga zemljišča) manj rezerve	8,954,509.17
Drugo premoženje	2,516,968.10
Obveznosti odjemalcev na akceptacijah izvršenih od te banke	232,803.25
Skupaj	\$ 402,394,932.79

OBVEZNOSTI

Glavnice note	\$ 13,492,000.00
(Podprtje depositom in drugim obveznostim)	
Osnovna glavnica	13,800,000.00
Preostanek in nerazdeljeni dobički	5,922,844.32
Rezervirano za slučajnosti	